

Хөй-ниити төлээлекчилериниң ужуражышкыны

ПРАГА. (СЭТА). Варшава Мерзониң киримчиңи күүр-нелериниң хөй-ниити төлээлекчилериниң аңаа ийи хун угулчулун ужуражышкыны доозулган. Ол ужуражышкыны амы-дуңма социализмниң чурттарын ал организацианы-ның тургустанганыдан бээр 20 чылынга турасааткан.

Ол чымынга СЭНП ТН-ның кижигиниң нанидаат, «Изовестия» солунуң кал редактору Л. Н. Телькунов баштаткан совет төлөөлөр, а өлөшкөш Болгарияны, Венгрияны, ГДР-ниң, Польшаны, РСР-ниң, Чехословакияның төлөөлөрү кирешкенер. Ужуражышкыны киримчилериниң ЧИП ТН-ның Чичиге секретары, ЧССР-ниң Президентиниң Г. Гусак хүлээп алган. Ол, ул ужуражышкының умур-дузалың беди-биле үнөлдү болгаш Чехословакия мөөн-даа сонгаар тайбыңны, айыыл чок черуктуң болгаш нады ажилда-жылганга талазы-биле СЭНП-ниң XXIV съездиники тодарткан политиканың деткир-социализмниң чурттарын чакы-гыс экин быгылаарыңа са-лышкынын кириер болгаш ЗДЧ шугу-биле эконимиктиң нады ажилдааныңа ханы-лар дээрин бүзүретиң.

СЕНАТОР КЕННЕДИНИҢ САНААЛЫ

ВАШИНГТОН. (СЭТА). АКШ-тың конгрессиниң үстүкү пала-тазына канда берип тура, сенатор Э. Кеннеди Пентагонун АКШ-тың стратегия китеп-рин калбартып дээр чүткүдү-нү Совет Эвилели биле Кат-тыншан Штаттарын аразын-да ат салган болган ам күш-тү бооп турар керээлериңиң улгайыңа дүүнөйи турарын айткан. Совет-америк керээ-лер, а ол ышкаш Владивосток-ка чедип алдырған дугуржу-ла шаап халдаарың стратегия китептериң ажилдап кы-ларын уламчылар дээр Пен-тагонун «сапаларыңын үн-дөйлөттиңениң улуг чигин-дириниң аадаңа тургу-зуп турар» деп, сенатор де-дөгөн.

Эн чокку уде бөлүк сенато-рлар-биле кадм ол шериг керээте садип алышкын ду-гайында хоойлу төлөвилеңге, ол сорудаларга ажалдады-рышкынын өвөөждөр ужу-рут немелдени кириер деп ту-рарын диньтаскан.

ӨННУКТЕРНИҢ АРАЗЫНДА

ЛИССАБОН. (СЭТА-ның корр.). Португалияның Коммунист партияның Чичиге секретары Алваро Куиньял мында бар-гаш совет элчиһи аңаа болдоурги итигиңге чүве чуга-лаан. В. В. Николаева-Терешкованы тайбыңны, айыралдык болгаш эи-сеткил каттыштарыңа аңааңа тылашкыңа деп аңаа.

Португалияның улдуу «амгы уде» хостуг, тайбың уде чур-ттай турар болган революцияны мөөн-даа сонгаар улам калбар-тыр шийитилең. Португал улус боттарының күзөл соругу шуут шийилең Олар социализм болган демократия Португалияны тургузары дээр демежесин турар—деп, совет улуска дамчыларын Алваро Куиньял В. В. Николаева-Тереш-ковалды аңаа.

Демократияның болган дөңөлгөңиң оруунче кирген Порту-галияның улдузунга совет улустун чөбүлдүгү эи-сеткил кат-тыштарын турарын В. В. Николаева-Терешкова болдуну чү-гузаныңа демелген. Хостуг, демократия Португалияны тур-гузарыне португал улустун чүткүдү Совет Эвилелиниң улдузун ич калба-биле деткин турар.

В. В. Николаева-Терешкованың республикарың президентини Кошта Гомейл болган премьер-министр Васку Гонсалвеш олар хүлээп алган.

Э. КОВАЛЕВ.

ДОПЧУ МЕДЭЭЛЕР

● ЛОНДОН. Англия байкы-ның алаан аңаа куралдары-ры май аңаа 277 миллион фунт стерлинге ыштырылган. Ол чо-рус байкының болдоур кура-лдарының чамалың аңаа рифторларың аңаа фунт стер-линге үнөлдү улам уңааңа куудал бадарын сокка-ды дээр чарыдаптар ужура таварышканыңа болган.

● БОНН. Готероло трам-пастиканың «Мелодия» деп совет фирманың биле «Бер-тедьман А. Г.» дээр ГФР-ниң эң улут мон үндүер катты-жымышкынының бирээңиңе хамарып «Ариол» деп ба-рыш-герман фирманың аразы-нда калы ажилдааныңа 10 чыл болган оңа демелген.

● КАТМАНДУ. Непалда се-ментиниң байтагы тоналды-рып булдуруп үндүер. Кат-мандау байтагында иделл се-мент үндүрүрүң күзөлдө бугу-руктууду аңаа тоңа болур.

● СИНГАПУР. Ол чериниң эконимистриниң болды-биле алдыр, Сингапур 1980 чылда судно септериниң делегейге эң улут төвү аңаа. Амгы у-де мында азы-буру хевириниң суднолары септеп болур 60 док (судно септер чер) бар.

Дж. Фордтун Барыын Европада аян-чоруу чүнү көргүскенил?

АКШ-тың президентиниң Дж. Фордтун Алаатка эвилелине АКШ-тың удурткучу ролюн калат тургузуп, НАТО-нуң ичинде чурдээлери орталла-дыр дээр Барыын Европада аян-чоруу Вашингтонун кү-зүн түңдөөлөрүн бербей бар-ганын Барыын чүк солунары айтып турар.

● ВАШИНГТОН. Дж. Фордтун аян-чорууна холбаштар «Нью-Йорк таймс» солун: Амгы уде америк удурткучу болган америк үлүгүлөгелер кордал база хатап тургустун-га бы манапты— деп, айты-рыгы салган. «Ындаг чедниш-киңе кордала-да амы бар без»— деп, ол-ла солун бижээ.

НАТО Чөвүлелиниң Брюссельге болган сеосызыңа АКШ кодуула-ла ол бөлүг-лөшкүниң шериг күчүзүн бижылаарыңа чүткөш, бар-гын таламды экономика бо-лган социал талазы-биле шы-гыш айтырыларың ийги чө-герге аткаралдыкыны-биле президентиниң аян-чоруунуң недиңе чогуң тайылырлар аларын америк корреспондент-тилер бижип турар.

Барыын Европаның чурта-ры эи-чөм, нефть болган өс-кө-дөз чиг-тү чүткү-биле хан-дырыла айтырыларың ший-тирээрден, а ол шыңаш сал-ды база ажаа айтырыларын таарыштырылган шериг те-ректиниң эвези сонугулар ту-рарын «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт» журнал бижээ.

Дж. Форд Барыын Евро-пада чоруу турган, кылган а-жалашкының шериг айтырыларын, эң алаңгыч НАТО-нуң «мүрүңү талакы» ке-чүрүктө: Будапешт. Дунайын үнү-биле уус ажаа-агымыңа чугула чүткү — Чепельдин ме-таллургия болгаш маши-на кылар комбинадыны а-жалашкынының бүдүр-гөн продукцияның чеди-рип турар.

В. СОБОЛЕВИҢ ФО-ТОЗУ. (СЭТА-ның фотохрони-казы).

Уттуңдурбас чылдар

КАРАМГА КӨСТҮП КЕЛИР

Ада-чурттуң Улут дайымыңа совет улустун Тимбилегиниң 30 чыл болган өң чөгөт чап бугу делетейиң ажа-мчы чоннары демделген эрттирген. Дайныга кырып чораш кижилер болган оң кадык-дошкучу, чүс-чүс муң кижилерге чедирген уржук-чогуланың болган бистиң чуртувугуң хай националдык улустарың Төрөөк чурт, партия док, чыгыс иениң болдары деп демисекил чорашкын болтоңчо-ла сак-тып кээр мен.

Мээн фронтуну салым чолум Тывадан чоруткан өңи ту-рачы өвүдөгөн бир аны болган. Улут лейтенант Сат Буре-кейиниң эвезинде дайыдакып чоруу турдум. Дубно хоор-айдан элөөн ирак черге болган тулгушунга балгаат-кан мен. Ол хун февраль 18 чүве. Чымыга чалыган сна-рядым бузулдулары дөңмөчө кире берген болган. Миник кээримге, снарядым чала тепкен оттарылган элөөн ирак черге чыдыр мен. Частымыңа чыгыш күштү дөңи мен ирак-дыр отканын оло.

Чаа-ла аңаа хааны. Мага-булуңуңа арынар деп түвөңи аажок, бөзүн тындымас, боостал шуут каткан. Дөрт мөчү-нү шимчелди көөргүңе, ийи хол муң чүгөр. Оң талакы бу-дум шуут шимчөөс — тулуттай ышкан. Бижым-биле салык идиңиниң көңүңүң чара көсөпкө, балымың шарып алуру-мда, хайгымыңа чораш ийи орус эр таваржып келди. Олар ме-ни боттарыңа көзөңгө экедилер. Оң соонда Ровно хоор-айга госпитальге маңылаары чорудуңулар. Аңаа Донгак Даржа-биле ийиле чыттымас. Аңаа чыдырымыста өскөд-рошуну улут өмчөөн Хүргүлек биске уругуңа «жөн» турду. Балымың шанымы болганымдан Кавказга Тори хоорайга өм-чөдүр ужура таварышкан. Аңаа барык ийи ай дуртуңда эмигетке, калы-кадык болдум. Эмилеге калы кытыктым. Ад-тай чурттуг Бактаев деп ажаа-биле Тори хоорайнын чоотунга организастаттымып турган шериг көзөңгө кирип алдым.

Бир недела хире болганда бисти Румыния кымыгарыңа чоотунга өкчөгөн. Аңаа бистериң бир шериг көзөңгө хуваан иделди. Көзөңгө командир капитан Писек мөөң ат, фами-лиямың азын:

— Чүү кижилер сеп—деп айтырды. Мен мичан орус сөстү чүткө диньип билер, а чугалаар дөргө, ааска аптешпес, өскөзү чугалаантар турган мен. Көзөңгө болдум тура:

— И тыва. Туркиска республика—деп, эрестиг алгыра кааным, эжим Бактаевке айттым. «Тыва чурттуг кижилер мен. Бо эжим-биле кады мен чыгыс эвөдөк бижип каап көрүрөң» деп дилөөр мен ол ышканым.

— И сибириң — деп база рапорттадым. Командирим ам-на чүвөңиң журун бижип, «Сибиряк, молдың» дигилөөң, ак-тимин чаксагылаң. Бактаев мөөң дугайымың тодартып док-мактан бөгөр, чыкың-чагай командирисе бисти сапарлар эвөдөңгө даңылап кагды. Мичан 1944 чылдын ады ай-мын ортан уези турган чүвө. Оң эвөдөңгө аттыгы шериг чо-раан өңи турчым — сапар аларганын ол.

Ийи хонгада бистериң Дунай темини өринеңге экедилди. Аңаа турган сапарлар көзөңгөн дайыңчыларың согулааы — темин кижилер понтон көвүрүткөн кылды, темин ол ча-рында дайымың салып каан минналарың, утуктар, ба-ристериң бугу таламы өвөткөн.

Чеди айың төчүзүңдө бир-ле дүңе резин хемелер-биле темин келип, кезек черин минналарың көскөн келдиңиз. Мен хайымыңларың камгалаар бөлүккө чордум. Ол дүңе дайымың буруң күтүсөңди, оңа-менди келдиңиз. Шунтувус аас минналын алган. Ол уде Дунай темини кыры дүңе, хун-дус-даа чырык турар чүвө-ле болгай. Фашистер улуг ракет-сар-биле тем кырың хондур чырым, хондур боолал тура көнар.

Даразымыңа дүңө 250 сапар хемин кижилер понтон көвү-рүт өтөп эгелдиңиз. Ол-бо таладан аткылажымың даажы кулак ууш, тем кырында чалыган снарядтар, октар бир-ле сугтуу чымың чан турган чүвө деп. Доозуп алган көвү-рүтүсүң ортуңуңа снаряд чакыра үстүң чаштай берди. Бистериң темин агымы дайымың турган өринеңге алган чоруктаң. Дайымыңа улут аткылажың турган, ол чарык-та эрикке бижылганың чыдыпкан бис. Оңчалакың көвү-рүккө, 150 хире кижилер болду. Даң чырып көзүң билек, дайың калчалымы-биле атаалаан турдуккан, бистиң үтөр-бөөлөрүмчө чоотуулардыр боолар артажок — тем өринеңге бистер бар болгай бис. Булуң хун хургуңуңа чалажың кел-гөң, чүткө 72 кижилерим. Кежээлтиң немесе «куш келгөн, бистиң хостан алды. Ол тулуктуң дөң бистер шунтувус Ала-чурт дайымы өрдеңиң берги чергең-биле шаныттым.

Оң эгелөөш-ле Румынияны, Венгрияны, Болгарияны хос-таштым, дайыңчы орум-даа ууш болган. Тилгелериниң хунуң Австро-Венгрияны камгалаарга демелген эрттирген бис. Дайың сөөдөгө доорбой айың 25-ле чедир туртурган немес шеригтериң ийи-бөөр сайтар черге алган эрттирип турдум.

Амгы уелиң анык-өскөңиң адаларың дайыңчы болган күш-ажымың чачкыларың салган, оларын чыгай хөвөн улам-чылап туралар. Анык кижилериң Төрөөк чуртуңа берди-ген чөрүккө кижилериңе фронтчуларың болган күш-ажымың хоочуларының сактымыңарың улут ролюдү: Мичанга мен бо кыска чүтүмү бижирдим. Европаның чур-ттарың хосташып чоруу турган, фашизмниң ханың үлдө-диңкинериң, араатамың дерин чорууң караан-биле көрүп чордум. Румынияны Карпат дагыларың фашистериң бир өңдөткөрүдөйиңиң эгерин хосташкан мен. Ол дугайын аңаа сактып чугаладыр берди. Кижилер өрттөдүр улут сугулар, кижилер азыр дөңдүр берди, мен хостан алганмың азыр басы-раап, ашпап, сугалап кижилер дайың чыдарың сактып кээр-римге, мөөң карамага көстүп келирди.

Мичанга бистиң партияның тайбың дөөң туржуп ту-рар политиканың дээр деткин, анык-өскөңиң Төрөөк чур-туңуң эконимиканы, күчү-шымалың бижылдар дөөң улам-на кызып ажилдап чоруу деп алган-йөөр чорду мен.

Ораун-өөл МОНГУШ.

Хөвү-Аныс суур.

О Л К Ы М Ы Л ?

Маймың 15-18 хундериңде Москвага Аттыг шеригниң 1-ги гвардийеиң коорукчу коорукчуларың ужуражышкыны болган. Хөвүчү фронтуну өңдүрүрүң аңаа хундере өөрүңкү-маңызың чүтө дөңдүр бөөр! Оларын аразыңа ханы сактымыңлар-даа, амгы тайбың ажил-теректер-даа дугайыңа чуга-сооттар сет-кил-чүретиң ханымың бол-гулаан. Хайыралдык Ала-чуртуң амы-тыны оскунга өш-өөрүңүң-даа дугайың чуга-лажып турганар.

Ол автоматчы ам төрөөн Тываымыңа туртукуңуң тайбың, чагай амында улут үлүгү-лүгү кириңиңиңиң турарын мөөң-ол генерал лыңыттың. Эрес-дөңмөк тыва фронтуну дугайыңа П. С. Ватуриңниң чугаламы мен сонугурап дин-наан мен.

Ам өң ат-фамилияңың, ала-зымың азын болган тайбың айың салым-чогуң аажок болуп азымыңар-дыр мен. Ол кайы-дыр ирси, эрчим өңүңкү?

Я. НАЛЬСКИЙ, чөгөлчү.

Мурнуу Вьетнамдан репортаж

САЙГОН. Биеки Вьетнам Республиканы «сепаратист-тер» орудуңга Сайгонун шериг-административтик комитетиниң дарыга генерал-полковник Чан Ван Ча пар-лаага конференцияны эрттирип турган. Хоорайга байдал дугайың, оң 3,5 миллион чоңу-кун амдырал-турталганың чогулдуларыңың талазы-биле комитетиниң ал чоруткан хем-чегдериниң дугайың, эрге-ча-гырганың чар организарының таваржы берген береслериниң дугайың ол чугалаан.

Вьетнамды алдында ива-дырды огуу, чаламыңгыт патриотчу, суратгы шериг на-чалың Чан Ван Ча болдуну дугайың, амдырал-туртал-ганың дугайың чугалаан бээр кореспонденттериң бирээңи дөңсөн.

— Вьетнам нацистың баш-тычы Хо Ши Минниң ча-гыгарын амдыралда боттан-дыр дээр демежесин турган өскө-даа ой-он муң кижилер болгаш шак мыңды солдат мен —деп, бие сөткөлдө болдо чү-галлаан. — Чалдардан бол-гаш оларын камгалакчыла-рыңыл Вьетнамды Мурнуу чүтүң хостаарыңды хөвө, төрөөн туртуу катан катты-штырар бистерге, революция-ның солдаттарыңа, хан-ламы-рыныстан хөвөңүң, амдыра-лымыңды алыс сорудагы бо-лду. Мичанга бие мөөң чуртуу хосталганыңа, дайың доозулаңыңа, чаа амдырал-туртуушуңуңуң, хамарыш-пас, чыгыс хай болган чекет-телес Вьетнамды тургуза-рың чымыңадык перспектив-да бижип нацияның муруну-да ажиттыганыңа чоргалары-мыр мен.

ХОСТАЛГАН Сайгондун амгы удурткучуруң бо-лдуңу дугайыңа чуга-ла-нык чүвөң ол болган. Иң-чалла-лаа хостага армияның генерал-полковникниң амдырал-турталганың дугайыңа хөвөн чугалаан бу-рар. Чан Ван Ча хей чылдарда Сай-гонга чуртап турган. Чажыт байдалга турган, чоңга улур бау-турумар-биле демисеге ол киржип келген.

Оң болдуну болган оң иштериниң амында Сайгон үрелишкени чамалда бугу ар-ган. Хоорайны ургасиниңиң-ден камгалаар дээр Хостага-лааң улусту чепсектиң күш-териниң команданыңа чера бугу чүткүлдери кылган. Тур чериниң чажыт ажилдакчылары-биле сырый харылааның ол тууду, шийитиңдиң уде хоорайның чоңу демежеске, квалдурун-че, чачаа бау-чүрүмүнү поли-цейлериниң болган солдатта-рының чепсез хураап аларын-че, а оң соонда эвөлөткөн болган фабрикаларың, төңү түвөскааларын камгалды ал-гырың кыйгырган. Бо талазы-биле генерал-полковник Чан Ван Чаңиң азы-аыралы улут болган. Сайгонду хостаарыңкы талазы-биле «Хо Ши Минниң операциалар деп алаан дайы-кы кемелгерге» ол боду шуут карышкан.

Сайгон дээр тулгушунга хөвө эвез кижилер турган. Биеки сайгончу бау-турумунуң дө-рүк 300 муң солдамы дүүр берген. МВР-ниң Революстур түр казымың хоугуңа хөй шериг чепсез—чүс-чүс дайымың самайоттар, танкылар, броне-транспорттер, ок-чөмөктүн аажок хөй куралдары, өш-чөмөгү скелетар кирген. Биеки надыа чагыргангы шериг коралдарың. Сайгон пор-тувич эң көп турар, олар ба-ла Мурнуу Вьетнам Респуб-ликаны өңөтүр болу берген. О-ла бүгү самайоттарга, хора-былдарга, артиллерия бола-рында болган автоматтарда —

ХОСТАЛГАН САЙГОНДА

«АКШ-ка кылган» деп таңма-лар БА ВЬЕТНАМ ужулдулар башкарган «НЛ-И» са-майоттар олурушкан. Ха-нойдан Сайгонун Ташонгад арпортуңга чед берген бис. Биеки сайгончу армияның дө-ңиң чоруу тура каапкын трам-пост самайоттары, олардан ирак эвезе — миридай чаа «Фантомар» арпорту шялу-нун диндиктеринде турар болду. Оларын чанында — Хостага армияның ужулду-чулары. Эрпорту бажым ээн. Ийги кычкө үгөтө, маналаа залдарын көрүшпөө, рестора-рың кире бердиңиз. Стодлар-мын бирээңиңде «1975 чылдын апрель 30» деп биеңиң чөм дайымы, мыда орут кире ажи-кан арагалың ил, сайгон ар-мияның погонярың, шериг бөрү. Патриоттарың танкылар атакым чөтөргөн болган ужу-рунда сайгончу дайыңырактар ол бугу чүткүлдериң дөңсө-лө каапкын берген хире.

Тхеундун армияның сол-даттарының дөңсөлгөңиң-биле дөңсө турган мыда чер-ле-данда надык дайымыңа да-дан-биле кагылапканы оң-оң чаа тайкылар болган броне-транспорттерини Сайгон ку-дучуларының бирээңиңге көргөн бис. Эрги чыгарга сол-даттарыңкы хапкын берги-лааны истелеткериң, автомат-тарың, офицерлер болган сол-даттар хевин Сайгонун бич-чүгү урут-дарымы хунуң-че чымы эккен турар.

Хостагал Сайгонга чаа бар-ган даштыкы кижиле бөзүн мында кижилер болган хоорай чогулалы амдыралың чору-ду. Иржим-шөлөң чуртап турар-дыр деп бөзлө сакыш-кымын келер чогуру. Магази-ның өтөң чогуру шакгазыла ажиттыкын турар Хоорайны таваржы эркен Сайгон кемалы улуг, бие кораблдер эжи-ли-рип турар.

Хостага армияның сол-даттары күдүмчүлүргө мөстү келерге, кижилер оларын до-к-гадыр үткөп, сеткелдиң до-к-тар турар.

Сайгонду чугалажымыңалар ызында, катыш-ытсн элчи-лар болду. Дайымыңа, чекет-териң тустуң турарын көрү-үс.

САЙГОНДУ БӨГӨҮ Сайгонун берге айтыры-гары хөй болбай аял. Эр-тарды эрге-чөгөрлөр, оларның ба-жыңдары буза шаап, утуктап турар; Оларның орунга эр-канды колониастарың турта-лы-биле арылган туралары ол-дуру. Ол черини кат-чымыс салгырың утуктаң, шкелетары болган дугайың буза

төвөңүңүң.

1969 чылда израилдер Ра-фахтың чурткыларың араб-тарын барык 1500 гектар че-рин хуваан алганар. 1972 чыл-да олардан эң хөй черин ха-мырган. Ийчин муруну шериг округуңуң командирликте ге-нерал Шаронун соодагылар 10 муң хире таракчыларың бо-лган мажыңарын чуртап тур-ган черлеринде үндүр ойлан-гаш, оларның бажыңдарын булдулар болган чаштар күндөр-биле утукташ, төл-дөрдө таракан өрттөдү. Хун-дурткун хөвөң кагылаптар.

1973 чылдын октябрь дайы-мың үзүңде Аль-Джор рай-онунун чурткыларыңың 36 муң гектар черин хамарган, доран-на темин демир ула-зын-биле кагылап алган тур-ган. Израилдер ол черге улам быжымы аларыңкы планна-рын кымы турар.

1969 чылда израилдер Ра-фахтың чурткыларың араб-тарын барык 1500 гектар че-рин хуваан алганар. 1972 чыл-да олардан эң хөй черин ха-мырган. Ийчин муруну шериг округуңуң командирликте ге-нерал Шаронун соодагылар 10 муң хире таракчыларың бо-лган мажыңарын чуртап тур-ган черлеринде үндүр ойлан-гаш, оларның бажыңдарын булдулар болган чаштар күндөр-биле утукташ, төл-дөрдө таракан өрттөдү. Хун-дурткун хөвөң кагылаптар.

1973 чылдын октябрь дайы-мың үзүңде Аль-Джор рай-онунун чурткыларыңың 36 муң гектар черин хамарган, доран-на темин демир ула-зын-биле кагылап алган тур-ган. Израилдер ол черге улам быжымы аларыңкы планна-рын кымы турар.

Мурнуу Вьетамдың чо-нунга чүткөтүр эдирген байтагы совет суднолар Сайгон портуңга баарга, эрик ханзымы чымың ол-он муң кижилер оларга ийи байыр бие көргөн бис. Совет ко-раблдер нефтеродуктуларың, минералдык чөмүшкөндө-лөрүң, азы-чөмөн чидире берген. Сайгонун телевидениң шуут ортан дорт репортаж дамчыткан. Совет дайыжылар кыя-ла баарга, оларын аажок эвөңкө болган ынакты-биле утук турган. Ол дөргө совет кораблдерини Сайгонга ала-ганы, найралдык байтагы рейли болган.

— Вьетам черде тайбың иш дайымың. Улут каража-кога-ралдарың жуку, бугу улустуң мааларың күжөңшө-лөрүңүң жуку, ол чөдөң ал-дыпкан. Вьетамдар тайбың байдалга ажилдар, чаа амдыралды, дайы болгаш чо-вулун чөк амчыларын тургу-заарганы алган. Вьетам бо-лдуңуң хогулдуңуңуң чаа орунуңа туруп ал турар.

САЙГОН. Ва. БУРБУЛИС, (СЭТА-ның корр.).

Музейде чаачуулар

Тыяныч Адам-Мадыр атын урпуктары музейде чаачуулар...

Музейде чаачуулар... (continued text about the exhibition)

Музейде чаачуулар... (continued text about the exhibition)

Школа болгаш ооң доозукчулары Амыдыралче базымнарның оруктары

Кижя бүрүзүңүң амыдырал-чуртталгазыңа школа, башкы улуг ужуруңуздуңуң...

Чоокта чаа Шагаан-Арыгыңың № 2 ортумак школыңыңа 1975 чылдың доозукчуларыңа...

Июнь айның кинолары

КНО-нун тускый шийтинир баураар 1975 чылды делегейниң херэеженер чыгы кылдыр чарлаа...

«Солдат чоруп орган» деп фильминин автору Константин Симонов, режиссеру М. Каба...

БО БАЗА МЕРГЕЖИЛ-ДИР

Бистин делегем Төрүн чуртувустун булуңу бүрүзүңүңүң школаларыңың чыгы димтанылгазы эгезин...

болур. Малчынарның, механикаторларың чеже дээрли...

Ам болур соңгудаларга депутатка кандидаттардан Шагаан-Арыгыңың № 2 школыңың доозукчуларыңдан бир кижя Тыва АССР-ниң Дээди Советинге...

Школыңың бөгүңү доозукчуларыңа экзаменер эгезин. Ооң соонда олар мурунку доозукчуларыңың эки чыгыларын эдеринге белен...

Одессаның киностудиязының «Дорт чоруп ор мен» деп фильминин Ала-чурттуң Улуг дайыңың чылдарыңа совет далайчыларың маалымары херектерин көргүскен...

«Ужас буру чо» деп чехословак кинофильм ужурааларың комедия. Ында бот-боттары шуут танышпас, мичалла-даа кайгычык дөмөк кижялар кончуг нарын...

«Солдат чоруп орган» деп фильминин автору Константин Симонов, режиссеру М. Каба. Урулгала фильмдеринин Тен студиязы кинолу тиртиртен. Ол Ала-чурттуң Улуг дайыңың кол маалымар, совет солдаты алдыртыккан.

Пакруйе районун «Павсарис» колхозунга байрала...

Литва филармониязы Вильнюстун орум кылар заводунда болгаш республиканың ийя колхозунда — үш филаладыг апарган.

Филармонияның ол филаладыглары дика хой динчакчыларын хаара тутар, музыка кылгызарыңа непердеринге ийялде берген.

ЧУРУНТА: «Павсарис» колхозун кижяларыңыңың ССР-ниң улустун артисти В. Норейканы улуг ап турары.

Т. ЖЕБРАУСНАСТЫҢ ФОТОЗУ. (СЭТА-ның фотохрониказы).

БАШТАЙГЫ ЧАРТЫЫНДА

Ады дугаар салгы-биле паркеттик шаңалды дөм эртин турар маргылааның баштайгы чарты доозулан.

Эки чундичаның башкылы В. Базыр автосенителге заводунда слесарь В. Заворнин биле француз кайгалады ойнаа.

«Ужас буру чо» деп чехословак кинофильм ужурааларың комедия. Ында бот-боттары шуут танышпас, мичалла-даа кайгычык дөмөк кижялар кончуг нарын...

БО БАЗА МЕРГЕЖИЛ-ДИР

Бистин делегем Төрүн чуртувустун булуңу бүрүзүңүңүң школаларыңың чыгы димтанылгазы эгезин...

1975 чылдың ийги чартының солуннарыңа болгаш журналдарыңа чагыдылга чоруп тур.

«ШЫН» СОЛУННУ ЧАГЫДЫП АЛЫҢА!»

Чагыдылганың чартык чылда өртөз 3 рубль. ЧАГЫДЫЛГАНЫ «Союзпечать» чери, харылзаа салбырлары, колхоз, совхоз-тарда, албан организация, бугурулгелеринде хой-ниити таракчылар болгаш почтачылар хулээп ап турар.

Арктика картазында херэеженер аттары

Мария Прончищева—60 ат, ооң ашаа—орус флотун слесарь Николай В. В. Прончищев амыдыраам мичак, соңгу далайларың далайчыларыңа, эки-орукчуларыңа, шийинчилеринде ам 40 чыл ичинде лесенда бооп келген. Соңгу улуг экспедицияны Лева-Хатонг отрядыңа киржикчи бооп чоравы, ол бодунун ашаа-биле бугу-ла ар-берселери болгаш түрөдөдериңи кады эртерген.

ТЕЛЕ-ВИДЕНИЕ

Table with columns for time (17.30-4.00), program name (Информасты программа КЫЗЫЛДАН), and details.

Редактор В. С. ШАРОВИЧ.

КИНО

июнь 6-да «ПИОНЕР» «Али-Баба болгаш дорен дээрбечкери 11.00, «Эй, ковбойлар» 9.30, 15.30, «Русия биле Людмила» (2 сериялы кады) 12.30, «Буруу чо» 17.00, 18.45, 21.00 шактарда.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: Шыгыс 667000. Тиражи 16748. Чагыг № 234. СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП УНЕР.

Тыва АССР-ниң Министрлер Чогулуның ном үндүрүр чер, полиграфия болгаш ном саданың талымы-биле өргөлдөнүшү типографиязы. (Кызыл, Шетинкин-Кравченко кудумчузу, бажы № 1).